

Aptauja liecina, ka franči un vācieši ir pret aizsardzības izdevumu palielināšanu

Euroobserver, [autors: Nikolaj Nielsen](#), Briesele

Provizoriskās sabiedriskās domas aptaujas Rietumeiropā liecina, ka lielākā daļa franču un vāciešu vēlas vai nu saglabāt, vai arī samazināt aizsardzības izdevumus. Citi vēlas palielināt arī sociālās labklājības izdevumus, tādējādi radot ļoti sarežģītus jautājumus politikas veidotājiem.

"Politikas veidotāji ir nonākuši milzīgā Gordija mezglā," norāda Džeimss Kanagasoriams, Londonā bāzētās kompānijas *Focaldata*, kas veica aptauju, galvenais pētnieks.

Pirmdien (3. martā) uzstājoties pasākumā, ko organizēja Briselē bāzētā [Eiropas politikas pētījumu centra \(Centre for European Policy Studies\)](#), Džeimss Kanagasoriams iepazīstināja ar aptaujas rezultātiem no Francijas, Vācijas un Apvienotās Karalistes.

Pagājušajā nedēļā veiktā aptauja (tātad tieši pirms piektdien notikušās Donaldā Trampa un Volodomira Zelenska [sadursmes Ovāļajā kabinetā](#)) liecina, ka 34 % aptaujāto Francijā vēlas palielināt aizsardzības izdevumus, savukārt Vācijā - 47 %, bet Apvienotajā Karalistē - 46 % aptaujāto iedzīvotāju.

"Ja iedziļināmies detaļās, pat tagad, kad valda liela nestabilitāte, mums ir gandrīz puse, kas vēlas vai nu saglabāt, vai samazināt [aizsardzības izdevumus]," pētnieks piebilda.

Interesanti bija arī viedokļi par NATO. Francija ar 30 % ir to iedzīvotāju saraksta augšgalā, kuri vēlas izstāties no ASV vadītās aizsardzības alianses, tai seko 19 % iedzīvotāju Vācijā un 16 % Apvienotajā Karalistē. Pilnīgus aptaujas rezultātus, tostarp citu ES valstu viedokļus, paredzēts publicēt nākamnedēļ.

Tomēr neviennozīmīgie rezultāti, visticamāk, [mulsinās politikas veidotājus, nemot](#) vērā Eiropas līderu vairākkārtējos aicinājumus palielināt militārās aizsardzības izdevumus, kā arī karu Ukrainā un Vašingtonas dramatisko pavērsienu Kremļa virzienā.

Pagājušajā mēnesī veiktajā pētījumā, ko veica ideju laboratorija [Bruegel](#), teikts, ka dalībvalstīm īstermiņā ir jāpalielina aizsardzības izdevumi vismaz par 250 miljardiem eiro, lai bez ASV atbalsta atturētu Krieviju. Pētnieki norādīja, ka Eiropai ir vajadzīga 300 000 ASV karaspēka ekvivalenta jauda vai arī jāatrod veidi, kā ātri uzlabot militāro koordināciju.

Saskaņā ar Eiropas Aizsardzības aģentūras datiem 2023. gadā aizsardzībai tika iztērēti aptuveni 1,6 % no IKP. Salīdzinājumam - sociālajai labklājībai tajā pašā gadā tika izlietoti aptuveni 26,8 procenti, norāda Eiropas Komisija. Šis jautājums, visticamāk, būs viens no galvenajiem ES līderu, kuri [ceturtdien tiekas](#) īpašā samītā, diskusiju tematiem.

Tikmēr Komisija ir arī paredzējusi marta vidū publicēt "Balto grāmatu par aizsardzību". "Šonedēļ Eiropadomē notikušās diskusijas, visticamāk, tiks ņemtas vērā, izstrādājot šo Balto grāmatu," uzsvēra Eiropas Komisijas galvenā preses pārstāve Paula Pinju.

Papildus aizsardzības izdevumiem Padome, visticamāk, apspriedīs arī iespējamus miera plānus attiecībā uz Ukrainu pēc sarunu pārtraukšanas un minerālu darījuma ar ASV prezidenta Trampa administrāciju.